

TAŞOVA ŞEHİT BEKİR ÖZDEMİR ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI FIKIH DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI
SINAV
SORULAR

A. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız. (50p)

1. Hz. Peygamber döneminde hükümler konurken gözetilen teşri, kolaylık, tedric ve nesih ilkeleri hakkında bilgi veriniz. (20p)

Teşri: yani hüküm koyma kaynağı Allah ve Resulüdür.

Kolaylık: insanın gücünü aşan bir şey emredilmemiştir. Peygamberimiz her şeyin en hayırlı- sının orta yol ve denge hâli olduğunu bizlere bildirmiş ve aşırılıklardan kaçınmamızı öğütlemiştir

Tedric: Son hükme varmak için aşama aşama, ara hükümler koyarak sonunda esas hükmü ortaya koyma.

Nesih: daha önce konmuş bir hükmün yeni bir hükümle yürürlükten kaldırılmasıdır. Mesela Peygamberimiz ilk zamanlarda kabir ziyaretini yasaklamıştı. Sonra ziyarete müsaade etmiş ve önceki hükmünü kaldırmıştır. Peygamber Efendimizin vefatı ile vahiy sona ermiş ve nesih olayı son bulmuştur.

2. İctihat nedir? Kısaca tarif ediniz. (10p)

İctihat (إجتِهَاد) kelimesi sözlükte, bir şeye ulaşabilmek için bütün gücü harcamak anlamına gelen (جَهَد) fiilinden türemiş bir mastardır. Fıkıh usulü terimi olarak içtihat, fakihin bir şeri hüküm hakkında bilgiye ulaşmak için bütün gücünü harcaması demektir.

3. Müçtehidde bulunması gereken şartları açıklayınız. (En az 5 madde) (20p)

* Müçtehit, öncelikle Kur'an-ı Kerim ve Resulullah'ın (s.a.v.) sünnetini bilmelidir.

* Müçtehidin bütün bu konularda gerekli birikim ve donanımına sahip olması gerekir.

* Müçtehit, Kur'an ve sünneti anlayabilecek derecede Arapçayı bilmelidir.

* Müçtehit, fıkıh ilmini ve tarihini bilmelidir.

*Fıkıh ilminin kaynaklarını, bu kaynaklardan hüküm çıkarabilmenin yöntemlerini iyi bilmelidir.

- * Müçtehit, yaptığı içtihadında dinin genel amaçlarını göz önünde bulundurmalıdır.
- * Müçtehit, hakkında içtihat yapıp yapılamayacak konuları bilir. Hakkında kesin delil bulunan hükümlerde içtihat yapamaz.
- *Müçtehit, nesih ve mensuh konularını bilmelidir.
- * Değişen hayat şartlarını ve ihtiyaçlarını, yaşadığı toplumun örf ve âdetlerini iyi bilmelidir.

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz. (30p)

4. Aşağıdaki kişilerden hangisi sahabe fakihlerinden birisidir?
A) İbn Abidin B) İbn Rüşd C) İbn Mes'ud D) İbn Hanbel E) İbn Hişam
5. Aşağıdakilerden seçeneklerden hangisi fıkıh mezhepleri arasında yer almaz?
A) Hanefi B) Caferi C) Eş'ari D) Hanbeli E) Mâliki
6. Aşağıdakilerden hangisi Kûfe şehrinde ehli reyin ortaya çıkma sebeplerinden biri değildir?
A) Kûfe şehrinin farklı kültürlerle açık bir şehir olması
B) İhtiyaç ve problemlerin fazla olması
C) Zayıf hadislerin halk arasında yaygın olarak kullanılması
D) Geniş bir hadis mirasına sahip olması
E) Her türlü gelişmeye açık bir şehir olması
7. Aşağıdakilerden hangisi müçtehidin mutlaka bilmesi gereken alanlardan biri değildir?
A) Tefsir ve Hadis konuları B) İcma konuları C) İngilizce Dilbilgisi
D) Fıkıh usulü konuları E) Arapça Dilbilgisi
8. Aşağıdakilerden hangisi Ülkemizde 2017 yılında Müslümanların helal ürün ve belgelendirme talepleri için kurulan Kurumun adıdır?
A) Helal Gıda Kurumu (HGK) B) Helal Gıda Tescil Kurumu (HGTK)
C) İslami Gıda Akreditasyon Kurumu (İGAK) D) Helal Akreditasyon Kurumu (HAK)
E) Helal Gıda Üretim Kurumu (HGÜ)
9. Aşağıdaki yazar ve eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) Ebû Hanife - el-Fıkhu'l Ekber B) İmam Şâfii - el-Ümm C) İmam
Mâlik - er-Risale

D) Ahmed b. Hanbel - Müsned E) Mustasfâ, İmam Gazzâli

**C. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanı “D”, yanlış olanı ise “Y”
şeklinde işaretleyiniz. (20p)**

Doğru mu?	D	Vahyin gelmesi, Peygamberimiz döneminin fıkhnı şekillendirmiştir.
	Y	İmam Âzam Ebû Hanife sahabe döneminde yaşamıştır.
	D	Naslar tarafından sınırları çizilmiş konular, içtihadı kapalıdır.
Yanlış mı?	Y	Fıkhi hükümler, asla kanun şekline getirilemez.
	D	İçtihat kapısının kapandığını iddia etmek İslami ilimlerin gelişmesine zarar verir.

Son
Başarılar dilerim. Ahmet ÖZKAN - Ders Öğretmeni